

as the introduction of new informational technologies, the use of museum management and marketing, creating a "virtual museums" and so on. Museums confirm Bukovina's history from ancient times to the present day in many sites of antiquities. They outline the settlement of this region and the development of its natural resources, the evolution of Ukrainian culture within different states in the multilingual, multicultural and multiconfession conditions.

The largest museum in Chernivtsi region, near 90,000 exhibits, is Chernivtsi Regional Museum. Its peculiarity is the fact that it is the first and oldest museum of Bukovina, which functioned during Austria-Hungary, Romania, and the Soviet Union domination and survived in two world wars. The employees of this museum try to find new forms and methods of work, "spice up" their collection, introduce modern multimedia technology and actively use the possibilities of the Internet.

Museum, which in recent years the most actively takes part in the cultural life of Bukovina, is Chernivtsi art museum. Considering the new demands of modern society, the leadership of this museum attracts visitors through temporary experimental exhibitions, which popularize modern forms of art. Chernivtsi Art Museum begins to use modern museum marketing and management, which enable to attract investments for the implementation of museum projects, get charity and patronage.

One of six Ukrainian open-air museums is located in Bukovina, and is called Chernivtsi Oblast Museum of Folk Architecture and Life. The administration of this institution is trying to make the museum more "alive" and close to visitors. To gain this aim they exploit new methods of using theatrical costumes, role play, principles of screenplay building of museum programs. In the open-air museum, except the usual excursions, they held various folklore-ethnographic and ethno-spiritual holidays and festivals. Chernivtsi Oblast Museum of Folk Architecture and Life actively contributes in the revival and preservation processes of traditional customs and rituals, which is achieved by using both traditional and modern forms and methods of work with visitors and plays a significant role in the development of folk art and crafts in Bukovina.

Museum politics of region tries to follow the new trends of the modern era, according to which the museum is no longer repository and research center, as the traditional concept represented it, but a tool of socially cultural changes, the space which is filled with emotions and debates not only about issues of culture and art, but everything that is the most interesting in the modern life.

Key words: national cultural heritage, traditions, innovations, museum of local lore, art museum, exposure, open-air museum, Skansen, museum marketing and management, audio guide.

УДК 168.522

Владислав Вікторович Гончаров
здобувач

НОВАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ: ВІТЧИЗНЯНА НАУКОВА РЕФЛЕКСІЯ

У статті проаналізовано джерельну базу дослідження новацій та інновацій, представлену вітчизняними дисертаційними роботами. Увага акцентується на дослідженнях у сфері мистецтвознавства, освіти та філософії. Наголошується на необхідності вивчення інновацій і новацій як складних соціокультурних феноменів методами сучасного культурологічного дискурсу.

Ключові слова: новації, інновації, культурологія, дисертаційні дослідження.

Соціокультурні зміни останніх років викликали інтенсивне вивчення багатосторонніх аспектів проблеми новацій та інновацій у різних сферах соціогуманітарного знання. Це зумовлено насамперед активним зміщенням акцентів з перетворень, пов'язаних з інформаційно-технологічними інноваціями, з техніко-економічної площини в соціокультурну. Про зміну пріоритетів свідчить і той факт, що, якщо ранні прогностичні концепції були здебільшого зосереджені на дослідженні тенденцій у економічній і виробничій сферах, то сучасні концепції дедалі більше торкаються сфери культури.

Тому актуальність вивчення новацій та інновацій методологією сучасного культурологічного дискурсу не викликає заперечень. Однак першочергове завдання дослідника – віднайти і проаналізувати існуючі напрацювання за темою дослідження, зокрема в межах вітчизняної науки, знайти найбільш оптимальні шляхи для формування власної дослідницької позиції, яка неможлива без урахування та узагальнення попередніх здобутків. Останні зауваження і визначають мету нашого дослідження.

Окремо не зупиняючись на розмежуванні понять "новація" та "інновація", лише наголосимо, що відмінності дійсно існують, зокрема вивчення інновацій традиційно відбувається здебільшого в межах техніко-економічної сфери. Проте останнім часом у зв'язку зі складними та неоднозначними соціокультурними трансформаціями поняття "новації" та "інновації" отримали значне поширення в науково-теоретичній думці різного спрямування та застосовуються в усіх сферах суспільного і культурного життя, що призводить до багатозначності даних поняття і як наслідок – до значної кількості їх дефініцій.

Підтвердженням нагальної актуальності культурологічних досліджень новацій та інновацій, на нашу думку, свідчить також той факт, що серед масиву дисертацій з означеної проблематики, які захищалися в Україні упродовж останніх 10-15 років, переважають роботи з шифром спеціальності "економіка". Їх можна відшукати близько 70. Більшість з них оперує поняттям "інновація", що, знову ж таки,

підтверджує той факт, що широкий підхід до розуміння, зокрема інновацій, поки що не отримав розповсюдження, зважаючи почасти на тісний зв'язок інновацій з економічною сферою. Водночас феномен інновації давно перетнув межі техніко-економічної сфери, про що свідчить його широкий ужиток у різних сферах побутування людини – політиці, культурі, мистецтві, лінгвістиці та ін.

Відтак, залишимо економічну сферу поза нашою дослідницькою увагою і зупинимось на дослідженнях новацій та інновацій в інших галузях наукового знання. Їх умовно можна згрупувати за певними блоками. Перший блок: правничий та суспільно-політичний. Так, актуальним напрацюванням, яке, безсумнівно, може стати в пригоді для дослідження новацій на вітчизняному матеріалі є дисертація Ю. Оборотова "Традиції та новації в правовому розвитку: загальнотеоретичні аспекти". І хоча дана дисертація представлена до захисту на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, вона містить ґрунтований аналіз правових традицій та новацій з урахуванням "фіксації універсального характеру права як складової різних цивілізацій і культур, що одночасно розкриває особливості існування правових систем, їх з'єднання у правові сім'ї й поділ по правових традиціях" (підрозділ 1.5. "Компаративістика про традиції та відновлення у правовій сфері"), "загального родового досвіду культури, що набув стійкого характеру, який закріпився в певних стереотипах і правилах культурної діяльності, що іменується традицією" (підрозділ 2.2. "Традиції та новації в цивілізаційному вимірі правової реальності"), "традиції, які забезпечують зв'язок між минулим, сьогоденням і майбутнім не тільки права і правової культури, а й всієї культури суспільства в цілому (підрозділ 2.4. "Традиції в праві та правова спадщина") [12].

Н. Ковадло у дисертації "Політичний традиціоналізм та інновації у процесі демократизації України" на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук обґрунтовує розуміння "демократизації, як різновиду соціокультурних трансформацій", в основі яких еволюція "основних парадигм соціального устрою", розвиток яких автор, як зрозуміло з назви розділу 2 "Сучасні політичні процеси: діалектика традицій та інновацій", пов'язує з традиціями та інноваційними змінами [3].

Наступний блок – філософські науки. Досить цікавою для дослідження традицій та новацій уявляється дисертація Г. Коньшиної "Трансформація соціальної пам'яті в інформаційному суспільстві" на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук, в якій соціальна пам'ять розуміється "як процес, що організовує навколо себе предметний простір, а світ артефактів лише обслуговує її потреби". Автор зупиняється на дослідженні таких понять, як бриколаж, фрактальний нарратив, віртуальна реальність, симулякр, картулярії, які "здатні конструювати та реконструювати соціальну пам'ять, що призводить до появи спотвореної пам'яті" (підрозділ 3. 1. "Соціальна пам'ять: дихотомія традиція/новація") [5].

Українська дослідниця О. Кузьмічова у дисертації "Соціальна детермінація наукової інновації" на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук подає порівняльну характеристику інноваційних видів діяльності та наукових інновацій, досліджує проблему соціокультурної зумовленості науково-пізнавальної діяльності, обґрунтовує інноваційну природу людської і наукової діяльності (розділ 1 "Соціальна детермінованість інновацій в науці"). У другому параграфі дослідниця обґрунтовує соціокультурну основу наукової інновації ("Соціокультурна основа наукової інновації як фрактала соціально детермінованої науки") [6].

Найбільш ґрунтовним, на нашу думку, дослідженням традицій та новацій є дисертація А. Стешенко "Традиція та новація в українській філософії кінця XVIII – початку XX століття" на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. Зокрема, у підрозділі 1.1. "Теоретико-методологічні джерела дослідження категорій традиції та новації" автор аналізує "різні види визначення категорії традиція, в яких у лапідарній формі висвітлюється зміст даних категорій на певному етапі розвитку філософської і культурологічної думки від 50-х років XX ст. до нашого часу; основні підходи до розуміння феномена традиції в працях відомих культурологів і філософів радянської доби". У підрозділі 1. 3. "Становлення й розвиток категорій традиції та новації у європейській філософії XVIII – XX ст." охарактеризовано "процес набуття традицією і новацією рівня теоретичної всезагальності, статусу історико-філософської категорії". У розділі 2 "Поняття традиції та новації у контексті розвитку ідей українського романтизму" ретроспективно проаналізовано основні етапи філософського осмислення "традиції і новації українського романтизму та пов'язаних з ним процесів національного українського відродження". Автор аналізує погляди на взаємозв'язок та взаємозалежність традицій та новацій таких відомих представників української наукової та суспільної думки, як М. Костомаров (в контексті "категорії історичного пізнання"), П. Куліш, М. Гоголь (в контексті самодостатності й самозбереження національної культури), Т. Шевченка (в контексті "осмислення історії, культури, обґрунтування національної ідеї як символу відродження України"), В. Липинського (в контексті переосмислення його оцінки як "консерватора, аристократа, націоналіста"), Д. Донцова (в контексті "проекту побудови соціально-політичного життя України" з урахуванням його розуміння взаємозв'язку традиції і новації), Д. Чижевського (у контексті "перенесення категорій традиції і новації у сферу історії філософії і філософії історії") [15]. Як бачимо, незважаючи на спеціальність "історія філософії", робота загалом кореспондує дослідженням в руслі культурологічної наукової традиції.

Окремо не будемо зупинятися на дослідженнях в галузі літератури та мовознавства. Прикметно, що серед робіт переважають дисертації "харківської" мовної школи. Назвемо лише окремі з них: С. Шестакова "Лексико-семантичні новації у системі сучасної української номінації (на матеріалі ергонімів і прагмонімів)" [18]; С. Лук'яненко "Лексико-словотвірні інновації в українському соціально-політичному

назовництві". В дослідженні простежено історію зародження й формування інноватики як "окремого розділу мовознавства, який об'єднує дослідження інноваційних процесів та їхніх наслідків у мові" (розділ 1 "Українське соціально-політичне назовництво в контексті становлення інноваційних студій") [8]; В. Телеуця "Поетика української весільної поезії Придунав'я". У підрозділі 1.3. "Своєрідність сучасного функціонування весільного обряду українців Придунав'я" ним відзначається, що еволюція українського весільного обряду південного регіону характеризується двома основними особливостями: з одного боку, це певна консервація форм, елементів обряду ареалу, а з іншого – це різнобарвна мозаїчність різних етнічних традицій і їх контамінація [16].

Ніхто не заперечуватиме важливість мови для становлення національної культури, проте, на жаль, методологічний базис культурології і мовознавства суттєво відрізняються.

Окремим масивом представлені дослідження в освітніх науках, хоча вони і захищені під різним шифром спеціальності. Проте освіта і культура не лише взаємокорелюються. Уявити сьогодні культуру без розвитку національної освітньої галузі – неможливо. Тому зупинимося на цих роботах більш уважно. Так, Н. Сафонова у дисертації "Педагогічні інновації у спадщині вітчизняних педагогів 20-х років ХХ століття" на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук аналізує поняття "педагогічна інновація", характеризує основні методологічні підходи до дослідження історико-педагогічних аспектів проблеми використання педагогічних інновацій; використання інновацій у процесі формування педагогічної культури педагога (розділ 1 "Теоретичні засади використання педагогічних інновацій у практиці роботи вітчизняної школи"). У другому розділі "Історико-ретроспективний аналіз педагогічних інновацій у доробку вітчизняних педагогів 20-х років ХХ століття" автор характеризує основні тенденції, що сприяли інноваційній діяльності педагогів початку ХХ ст. (Я. Мамонтова, Я. Чепіги, Г. Ващенко, С. Русової, Т. Лубенця та ін.), а також пропонує порівняльну модель використання інновацій, яка охоплює 20-і роки ХХ та початок ХХІ століть [13].

У дисертації "Інноваційна освіта в парадигмі інформаційних технологій" на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук О. Колесова визначає інновації як основну освітню настанову інформаційного суспільства (підрозділ 1.3. "Трансформація філософсько-освітніх практик в інноваціях науки і техніки") та визначає основні умови становлення нової освітньої парадигми – інформаційно-комунікативної (підрозділ 1.2 "Трансформація освітніх парадигм у просторі інфотехномислення") [4].

Український дослідник О. Марущенко у дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук "Становлення інноваційної освіти в Україні" характеризує основні інноваційні напрями, що визначають тенденції розвитку шкільної освіти України, а також найбільш повно характеризують її стан (розділ 2 "Поле шкільної освіти України: інноваційні процеси та їх характеристика") [10].

О. Бухнієва у дисертації "Підготовка аспірантів до інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі" на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук аналізує сутність і структуру інноваційної діяльності, а також модель підготовки аспірантів до інноваційної діяльності у виші (розділ 1 "Теоретичні засади дослідження проблеми підготовки аспірантів до інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі"), висвітлює реальний стан та кількісно репрезентує діяльність аспірантури щодо підготовки аспірантів до інноваційної діяльності (розділ 2 "Зміст і результати дослідно-експериментальної роботи з підготовки аспірантів до інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі") [1].

Останні блок дисертаційних досліджень, присвячених проблемі новацій та інновацій, представлений роботами, найбільш дотичними до культурологічної проблематики, оскільки вони пов'язані з трансформаціями у вітчизняній художній культурі, хоча серед них немає ні одного власне культурологічного дослідження. Перша робота, яку ми відзначили – С. Легка "Українська народна хореографічна культура ХХ століття" на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю "теорія та історія культури". У другому розділі "Тенденції розвитку української народної хореографічної культури у ХХ столітті" автор аналізує функціональну диференціацію та інтеграцію хореографічного мистецтва, його жанрово-тематичне збагачення, становлення українського народного сценічного танцювального мистецтва, формування національного балетного театру, що, звичайно, не могло відбуватися під впливом новацій різного культурологічного смислу [7].

Українська дослідниця А. Гоцалюк у дисертації "Традиції та новації в різдвяно-новорічній обрядовості українців карпатського регіону (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.)" на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук (теорія та історія культури) простежує ступінь збереження давніх традицій гуцулів у святкуванні новорічно-різдвяного циклу на середину ХХ сторіччя та виникнення нових елементів, почасти опосередкованих впливом політичних чинників [2].

У дисертації "Художнє ткацтво Львова другої половини ХХ століття (художні особливості, традиції, новації)" на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства (спеціальність "декоративне і прикладне мистецтво") О. Луковська, зокрема, у четвертому розділі "Львівське художнє ткацтво другої половини 1980-х – 1990-х років", досліджує процеси, що вплинули на розвиток провідних тенденцій художнього ткацтва Львова, при цьому зазначає, що основою розвитку львівського професійного ткацтва залишаються традиції народного мистецтва, хоча важливу роль відіграють новаційні мистецькі процеси, які відбуваються у світі, та естетичні вимоги часу [9].

Український дослідник Б. Мисюга у дисертації "Краєвид у малярстві Галичини першої третини ХХ ст. (традиції та інновації образної мови)" на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознав-

ства (спеціальність "образотворче мистецтво") характеризує основні консервативні та інноваційні, почасти пов'язані з новим традиціоналізмом, тенденції у малярстві одного з регіонів України [11].

Останні два дослідження, на яких ми б хотіли зупинити свою увагу, пов'язані з таким соціокультурним феноменом, як мода. Так, М. Сенько у роботі "Образна еволюція європейської моди в контексті мистецьких стилів кінця XIX – XX століття" на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства (спеціальність "теорія й історія культури") аналізує вплив основних мистецьких стилів на європейську моду (розділ "Стильові модифікації європейської моди") [14]. О. Шандренко у дисертації "Віртуальні виміри моди XX століття на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства (спеціальність "теорія та історія культури") зазначає, що під віртуалізацією розуміють процес переведення звичайної (звичної) реальності в її неявну форму за допомогою сучасних інформаційних технологій. Віртуальна реальність наявна в найрізноманітніших формах суспільного життя: у виробництві та побуті, економіці, науці, культурі, мистецтві. В розділі 2 "Віртуальна реальність як засіб інтерпретації модних інновацій" простежуються креативні та образні можливості віртуалістики як інтерпретації модних інновацій [17].

Відтак короткий огляд дисертаційних досліджень, присвячених такій важливій проблемі, як новації та інновації та їх взаємозв'язку з традиціями, дає змогу зробити такі висновки. По-перше, в українській гуманітаристиці не вистачає дисертаційних досліджень даного спрямування, на відміну, наприклад, від технічних та економічних наук. По-друге, досліджень за спеціальністю "культурологія" знайти не вдалося. По-третє, в сучасній вітчизняній науці спроби дослідження інновацій і новацій у просторі культури не передбачають аналізу останньої як складного цілісного соціокультурного феномена, зводячи об'єктивні перетворення до технічних новацій, інструментів розвитку певної галузі чи виробничої сфери тощо. Проте новації та інновації бувають різними – освітніми, науковими, соціальними, художніми, мистецькими, правовими, політичними. Саме вони свідчать про орієнтацію суспільства на "нове", що найбільшою мірою характеризує сучасні соціокультурні реалії.

Література

1. Бухнієва О. А. Підготовка аспірантів до інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі /Бухнієва Олена Анатоліївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук; спец.: 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. – Ялта, 2011. – 20 с.
2. Гоцалюк А. А. Традиції та новації в різдвяно-новорічній обрядовості українців карпатського регіону (друга половина XX – поч. XXI ст.) / Гоцалюк Алла Анатоліївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. істор. наук; спец.: 17.00.01 – теорія та історія культури. – К., 2007. – 21 с.
3. Ковадло Н. П. Політичний традиціоналізм та інновації у процесі демократизації України /Ковадло Ніна Петрівна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. політ. наук; спец.: 23.00.02 – політичні інститути та процеси. – Одеса, 2011. – 18с.
4. Колесова О. А. Інноваційна освіта в парадигмі інформаційних технологій /Колесова Олена Анатоліївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філософ. наук; спец.: 09.00.10 – філософія освіти. – К., 2011. – 21 с.
5. Коньшина Г. Є. Трансформація соціальної пам'яті в інформаційному суспільстві /Коньшина Ганна Євгенівна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філософ. наук; спец.: 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. – Х., 2008. – 17 с.
6. Кузьмічова О. А. Соціальна детермінація наукової інновації /Кузьмічова Ольга Анатоліївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філософ. наук; спец.: 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. – Одеса, 2005. – 22 с.
7. Легка С. А. Українська народна хореографічна культура XX століття /Легка Світлана Андріївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. к. іст. н.; спец. 17.00.01 – теорія та історія культури. – К., 2003. – 23 с.
8. Лук'яненко С. С. Лексико-словотвірні інновації в українському соціально-політичному назовництві / Лук'яненко Сергій Станіславович: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філол. наук; спец.: 10.02.01 – українська мова. – Х., 2009. – 21 с.
9. Луковська О. І. Художнє ткацтво Львова другої половини XX століття (художні особливості, традиції, новації) //Луковська Ольга Ігорівна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. мистецтвознавства; спец.: 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво. – Львів, 2007. – 20 с.
10. Марущенко О. А. Становлення інноваційної освіти в Україні /Марущенко Олег Анатолійович: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. соціол. наук; спец.: 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології. – Х., 2004. – 22 с.
11. Мисюга Б. В. Краєвид у малярстві Галичини першої третини XX ст. (традиції та інновації образної мови) /Мисюга Богдан Васильович: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. мистецтвознавства; спец.: 17. 00. 05 – образотворче мистецтво. – Львів, 2008. – 19 с.
12. Оборотов Ю. М. Традиції та новації в правовому розвитку: загальнотеоретичні аспекти / Оборотов Юрій Миколайович: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. д. юрид. наук; спец.: 12.00.01 – теорія та історія держави і права. – Одеса, 2003. – 40 с.
13. Сафонова Н. В. Педагогічні інновації у спадщині вітчизняних педагогів 20-х років XX століття /Сафонова Надія Володимирівна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук; спец.: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. – Переяслав-Хмельницький, 2010. – 21 с.
14. Сенько М. В. Образна еволюція європейської моди в контексті мистецьких стилів кінця XIX – XX століття /Сенько Медя Валеріївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. мистецтвознавства; спец.: 26.00.01 – теорія й історія культури. – К., 2009. – 22 с.
15. Стешенко А. С. Традиція та новація в українській філософії кінця XVIII – початку XX століття /Стешенко Анна Сергіївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філософ. наук; спец.: 09.00.05 – історія філософії. – К., 2008. – 14 с.

16. Телеуця В. В. Поетика української весільної поезії Придунав'я / Телеуця Валентина Василівна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філол. н.; спец.: 10.01.07 – фольклористика. – К., 2006. – 22 с.
17. Шандренко О. М. Віртуальні виміри моди ХХ століття / Шандренко Ольга Миколаївна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. мистецтвознавства; спец.: 26. 00. 01 – теорія та історія культури – К., 2008. – 23 с.
18. Шестакова С. О. Лексико-семантичні новації у системі сучасної української номінації (на матеріалі ергонімів і прагмонімів) / Шестакова Світлана Олександрівна: автореф. дис... на здоб. наук. ступ. канд. філол. наук; спец.: 10.02.01 – українська мова. – Х., 2002. – 24 с.

References

1. Bukhniieva O. A. Pidhotovka aspirantiv do innovatsiinoi diialnosti u vyshchomu navchalnomu zakladi / Bukhniieva Olena Anatoliivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. ped. nauk; spets.: 13.00.04 – teoriia ta metodyka profesiinoi osvity. – Yalta, 2011. – 20 s.
2. Hotsaliuk A. A. Tradytsii ta novatsii v rizdviano-novorichnii obriadovosti ukraintsiv karpatskoho rehionu (druha polovyna XX – poch. XXI st.) / Hotsaliuk Alla Anatoliivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. istor. nauk; spets.: 17.00.01 – teoriia ta istoriia kultury. – K., 2007. – 21 s.
3. Kovadlo N. P. Politychni tradytsionalizm ta innovatsii u protsesi demokratyzatsii Ukrainy / Kovadlo Nina Petrivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. polit. nauk; spets.: 23.00.02 – politychni instytuty ta protsesy. – Odesa, 2011. – 18s.
4. Kolesova O. A. Innovatsiina osvita v paradyhmi informatsiinykh tekhnolohii / Kolesova Olena Anatoliivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. filosof. nauk; spets.: 09.00.10 – filosofii osvity. – K., 2011. – 21 s.
5. Konshyna H. Ye. Transformatsiia sotsialnoi pamiaty v informatsiynomu suspilstvi / Konshyna Hanna Yev-henivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. filosof. nauk; spets.: 09.00.03 – sotsialna filosofii ta filo-sofii istorii. – Kh., 2008. – 17 s.
6. Kuzmichova O. A. Sotsialna determinatsiia naukovoi innovatsii / Kuzmichova Olha Anatoliivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. filosof. nauk; spets.: 09.00.03 – sotsialna filosofii ta filosofii istorii. – Odesa, 2005. – 22 s.
7. Lehka S. A. Ukrainka narodna khoreohrafichna kultura KhKh stolittia / Lehka Svitlana Andriivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. k. ist. n.; spets. 17.00.01 – teoriia ta istoriia kultury. – K., 2003. – 23 c.
8. Lukianenko S. S. Leksyko-slovotvorni innovatsii v ukrainskomu sotsialno-politychnomu nazovnytstvi / Lukianenko Serhii Stanislavovych: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. filol. nauk; spets.: 10.02.01 – ukrainska mova. – Kh., 2009. – 21 c.
9. Lukovska O. I. Khudozhnie tkatstvo Lvova druhoi polovyny XX stolittia (khudozhni osoblyvosti, tradytsii, novatsii) // Lukovska Olha Ihorivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. mystetstvoznavstva; spets.: 17.00.06 – dekoratyvne i prykladne mystetstvo. – Lviv, 2007. – 20 s.
10. Marushchenko O. A. Stanovlennia innovatsiinoi osvity v Ukraini /Marushchenko Oleh Anatoliiovych: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. sotsiol. nauk; spets.: 22.00.04 – spetsialni ta haluzevi sotsiolohii. – Kh., 2004. – 22 s.
11. Mysiuha B. V. Kraievyd u maliarstvi Halychyny pershoi tretyny KhKh st. (tradytsii ta innovatsii obraznoi movy) /Mysiuha Bohdan Vasylovych: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. mystetstvoznavstva; spets.: 17. 00. 05 – obrazotvorche mystetstvo. – Lviv, 2008. – 19 s.
12. Oborotov Yu. M. Tradytsii ta novatsii v pravovomu rozvytku: zahalnoteoretychni aspekty / Oborotov Yuri Mykolaiovych: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. d. yuryd. nauk; spets.: 12.00.01 – teoriia ta istoriia derzhavy i prava. – Odesa, 2003. – 40 c.
13. Safonova N. V. Pedagogichni innovatsii u spadshchyni vitchyznianskykh pedahohiv 20-ky rokiv XX stolittia / Safonova Nadiia Volodymyrivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. ped. nauk; spets.: 13.00.01 – zahalna pedahohika ta istoriia pedahohiky. – Pereiaslav-Khmelnytskyi, 2010. – 21 s.
14. Senko M. V. Obrazna evolutsiia yevropeiskoi mody v konteksti mystetskykh styliv kintsia XIX – XX stolittia / Senko Medeia Valeriivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. mystetstvoznavstva; spets.: 26.00.01 – teoriia y istoriia kultury. – K., 2009. – 22 s.
15. Steshenko A. S. Tradytsiia ta novatsiia v ukrainskii filosofii kintsia XVIII – pochatku XX stolittia / Steshenko Anna Serhiivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. filosof. nauk; spets.: 09.00.05 – istoriia filosofii. – K., 2008. – 14 s
16. Teleutsia V. V. Poetyka ukrainskoi vesilnoi poezii Prydunavia / Teleutsia Valentyna Vasyliivna: av-toref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. filol. n.; spets.: 10.01.07 – folklorystyka. – K., 2006. – 22 s.
17. Shandrenko O. M. Virtualni vymiry mody XX stolittia / Shandrenko Olha Mykolaivna: avtoref. dys... na zdob. nauk. stup. kand. mystetstvoznavstva; spets.: 26. 00. 01 – teoriia ta istoriia kultury – K., 2008. – 23 s.
18. Shestakova S. O. Leksyko-semantychni novatsii u systemi suchasnoi ukrainskoi nominatsii (na materialii erhonomiv i prahmonimiv) / Shestakova Svitlana Oleksandrivna: avtoref. dys. ... na zdob. nauk. stup. kand. filol. nauk; spets.: 10.02.01 – ukrainska mova. – Kh., 2002. – 24 s.

Гончаров В. В. Новации и инновации: отечественная научная рефлексия

В статье проанализировано источники исследования новаций и инноваций, представленные отечественными диссертационными работами. Внимание акцентируется на исследованиях в сфере искусствоведения, образования и философии; на необходимости изучения инноваций и новаций как сложных социокультурных феноменов методами современного культурологического дискурса.

Ключевые слова: новации, инновации, культурология, диссертационные исследования.

Goncharov V. Innovation: national scientific reflection

The article analyzes the source base research innovations and innovations introduced national dissertations. Attention is focused on the research in the field of art, education, and philosophy. The need for the study of innovation and innovation as a complex socio-cultural phenomena of modern methods of cultural discourse.

Social and cultural changes of recent years have caused intensive study multilateral aspects of innovations and innovations in various fields socio-humanitarian knowledge. This is due primarily active shift with changes related to the

information and technological innovation, with technical and economic plane in sociocultural. Change of priorities reflected in the fact that if early prognostic concepts were mainly focused on the study of trends in the economic and industrial fields, the current concepts are increasingly affecting the cultural sphere.

Therefore, the relevance of the study of innovation and innovation methodology contemporary cultural discourse not objectionable. However, the primary task of the researcher – find and analyze the developments on research, particularly within the domestic science to find the most optimal ways to create own research position, which is not possible without considering and generalizing previous achievements. Recent observations and define the purpose of our study.

Separately, not dwelling on the distinction between "innovation" and "innovation" only emphasize that differences do exist, such as the study of innovation has traditionally takes place mostly within the techno-economic sphere. Recently, however, due to the complex and controversial socio-cultural transformations of the concept of "innovation" and "innovation" were widespread in the scientific and theoretical thinking and titles used in all spheres of social and cultural life, which leads to ambiguity database concepts and consequently – to a large number of definitions.

Proof of urgent importance of cultural innovation research and innovation, in our opinion, as evidenced by the fact that among the array dissertations on definite issues that were protected in Ukraine over the past 10-15 years, dominated by working with specialty code "economics". They can be found around 70. Most of them uses the term "innovation", which again confirms the fact that a broad approach to understanding such innovations have not yet received a distribution in part due to the close relationship of innovation in the economic sphere. However, the phenomenon of innovation has long crossed the boundaries of technical and economic spheres, as evidenced by its wide use in various fields of human existence – politics, culture, art, linguistics and so on.

Then, leave the economic sphere outside our research attention and focus on research and innovation innovations in other fields of scientific knowledge. They can be roughly grouped according to certain blocks. First block: rights and socio-political.

The next block – Philosophy. The third block – studies in literature and linguistics. A separate set of these studies in educational sciences, although they are protected under various specialty code. However, education and culture not only mutual correlation.

The last block of dissertation research on the issue of innovation and innovation presented work, the most relevant material cultural issues as they relate to the transformations in the national artistic culture, but among them there is not one site of cultural studies.

The last two studies in which we would like to stop your mind associated with the socio-cultural phenomena like fashion.

Overview of dissertation research on such important issues as innovation and innovation and their relationship to tradition, you can make the following conclusions. Firstly, the Ukrainian gumanitaristike lack of dissertation research direction, as opposed to, for example, technical, and economic sciences. Second, research in "cultural studies" could not be found. Thirdly, in the present study attempts to domestic science innovations and innovations in the area of culture does not involve analysis of the latter as a whole complex social and cultural phenomenon, reducing the objective to transform technical innovations, tools of a particular industry or industrial sphere. However, innovations and innovations are different – educational, scientific, social, art, artistic, legal, political. They indicate the orientation of society into "new" that characterizes most contemporary socio-cultural realities.

Key words: innovation, cultural studies, dissertations.

УДК 78.071.1(436)+130.2

Лідія Леонідівна Ляшенко
здобувач

"ЗАГАЛЬНІ" ТА "СПЕЦІАЛЬНІ" ЗДІБНОСТІ Е. КОРНГОЛЬДА: В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ ПРО ПРИРОДУ ТАЛАНТУ

У статті досліджуються "загальні" та "спеціальні" здібності Е. Корнгольда в контексті проблеми природи таланту; аналізується питання взаємовпливу та розвитку здібностей в структурі таланту; питання поєднання різних або близьких за сферою діяльності здібностей у творчому процесі на прикладі Е. Корнгольда.

Ключові слова: "загальні" та "спеціальні" здібності, творча особистість, природа таланту, Е. Корнгольд.

Еріх Корнгольд (1897-1957 рр.) – австрійський композитор, піаніст, диригент, аранжувальник першої третини ХХ ст. З середини 30-х років ім'я Е. Корнгольда пов'язується з історією становлення голлівудського кіно, зокрема як одного з авторів класичного саундтреку поряд із М. Штейнером. Особистості композитора присвячено монографії таких зарубіжних теоретиків, як Р. Гофман, Н. Дерні, Дж. Дюхен, Б. Керролл, Г. Полманн, А. Столлберг, М. Форштайн-Празер та ін., а також статті Х. Джексона, Т. Діксона, Р. Кінгстона, Я. Лейса, Д. Луміса, Д. Раксіна, Д. Томаса, О. Фрея та ін.

Феномену "талант", природі таланту, обдарованості, геніальності присвячені праці багатьох теоретиків різних поколінь як зарубіжних (І. Кант, Г. Гегель, А. Шопенгауер, Ф. Гальтон, Ч. Ломброзо, З. Фрейд, К. Юнг та ін.), так і російських (Д. Узнадзе, С. Рубінштейн, Б. Теплов, О. Запорожець, І. Акі-